

Hartebrugkerk, Leiden // Eucharistieviering zondag 12 maart 2023 - 11.15 uur
Derde zondag in de veertigdagentijd (jaar C)

voorganger: pater Thijs Moons ofmconv
m.m.v. de Schola Cantorum van het Hartebrugkoor o.l.v. Ronald Dijkstra
Carel Cames van Batenburg - orgel

Orgelmuziek: O Mensch beweine dein Sünde gross - Johann Sebastian Bach

Introitus: *Psalm 25, 15.16 & 1-2*

Oculi mei semper ad Dominum, quia ipse evellet de laqueo pedes meos: respice in me, et miserere mei, quoniam unicus et pauper sum ego.

Ps. Ad te Domine levavi animam meam: Deus meus, in te confido, non erubescam.

Mijn ogen zijn steeds op de Heer gericht: Hij zal mijn voeten uit de strik bevrijden. Zie naar mij om en wees mij genadig, want eenzaam ben ik en hulpeloos.

Ps. Tot U, Heer, verhef ik mijn ziel, mijn God op U vertrouw ik, laat mij niet beschaamd worden.

Begroeting

Boeteact en Heer, ontferm U

Broeders en zusters, erkennen wij onze zonden om het heilig mysterie van de Eucharistie waardig te kunnen vieren.

Ik belijd voor de almachtige God en voor u allen, dat ik gezondigd heb in woord en gedachte, in doen en laten, door mijn schuld, door mijn schuld, door mijn grote schuld. Daarom smee ik de heilige Maria, altijd maagd, alle engelen en heiligen en u, broeders en zusters, voor mij te bidden tot de Heer, onze God.

Moge de almachtige God zich over ons ontfermen, onze zonden vergeven en ons geleiden tot het eeuwig leven. **Amen.**

De Schola zingt de vaste gezangen uit de 17^e mis.

Kyrie, eleison	<i>Heer, ontferm u over ons</i>
Christe, eleison	<i>Christus, ontferm u over ons</i>
Kyrie, eleison	<i>Heer, ontferm u over ons</i>

Collecta-gebed

Liturgie van het Woord

Eerste lezing: *Exodus 17, 3-7*

In die dagen, leden de Israëlieten tijdens de woestijntocht hevige dorst. Zij bleven tegen Mozes morren en zeiden: "Waarom hebt gij ons weggevoerd uit Egypte als wij toch met kinderen en vee van dorst moeten sterven?" Mozes klaagde zijn nood bij de Heer: "Wat moet ik toch aan met dit volk? Ze staan op het punt mij te stenigen." De Heer gaf Mozes ten antwoord: "Ga met enkelen van Israëls oudsten voor het volk uit, neem in uw hand de staf waarmee ge de Nijl geslagen hebt en begeef u op weg. Ik zal ginds, voor uw ogen, op een rots staan, op de Horeb. Sla op die rots er zal water uitstromen zodat de mensen kunnen drinken." Mozes deed dat in het bijzijn van Israëls oudsten. Hij noemde de plaats Massa en Meriba vanwege de verwijten der Israëlieten en omdat zij de Heer hadden uitgedaagd door zich af te vragen: is de Heer nu bij ons of niet?

Woord van de Heer. – Wij danken God.

Graduale: *Psalm 9, 20.4*

Exsurge, Domine, non praevalent tibi inimici tui: in convertendo inimicum

meum retrorsum, infirmabuntur, et peribunt a facie tua.

Sta op, Heer, laat de mens niet overwinnen, maar daag de volken voor uw rechterstoel. Al mijn tegenstanders zijn gevluht, gestruikeld en gevallen voor uw aanschijn.

Tweede lezing: Romeinen 5, 1-2.5-8

Broeders en zusters. Gerechvaardigd door het geloof, leven wij in vrede met God door Jezus Christus onze Heer. Hij is het, die ons door het geloof de toegang heeft ontsloten tot die genade waarin wij staan; door Hem ook mogen wij ons beroemen op onze hoop op de heerlijkheid Gods. En die hoop wordt niet teleurgesteld, want Gods liefde is in ons hart uitgestort door de heilige Geest die ons werd geschonken. Christus is immers voor goddelozen gestorven op de gestelde tijd, toen wij zelf nog geheel hulpeloos waren. Men zal niet licht iemand vinden die zijn leven geeft voor een rechtvaardige, al zou misschien iemand in een bepaald geval dit van zich kunnen verkrijgen. God echter bewijst zijn liefde voor ons juist hierdoor, dat Christus voor ons is gestorven, toen wij nog zondaars waren.

Woord van de Heer. – Wij danken God.

Tractus: Psalm 123, 1-3

Ad te levavi oculos meos, qui habitas in caelis. Ecce, sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum. Et sicut oculi ancillae in manibus dominae suae; ita oculi nostri ad Dominum, Deum nostrum, donec misereatur nostri. Miserere nobis, Domine, miserere nobis.

Tot U sla ik mijn ogen op, tot U die woont in de hemel. Zoals het oog van de slaaf, gericht op de hand van zijn meester, zoals het oog van de dienstmaagd, gericht op haar meesteres, zo richt ons oog op de Heer onze God, tot Hij zich om ons bekommert. Ontferm U toch Heer, heb erbarmen met ons.

Evangelielezing: Johannes 4, 5-42 (of: 5-15.19b-26.39a.40-42)

De Heer zij met u. – **En met uw geest.**

Lezing uit het heilig evangelie volgens Johannes – **Lof zij U, Christus.**

In die tijd kwam Jezus in een stad van Samaria, Sichar genaamd, dichtbij het stuk grond dat Jakob aan zijn zoon Jozef had gegeven. Daar bevond zich de bron van Jakob en vermoeid van de tocht ging Jezus zo maar bij deze bron zitten. Het was rond het middaguur. Toen een vrouw uit Samaria water kwam putten zei Jezus tot haar: "Geef Mij te drinken." De leerlingen waren namelijk naar de stad gegaan om levensmiddelen te kopen. De Samaritaanse zei tot Hem: "Hoe kunt Gij als Jood nu te drinken vragen aan mij, een Samaritaanse?" Joden namelijk onderhouden geen betrekkingen met de Samaritanen. Jezus gaf ten antwoord: "Als ge enig begrip hadt van de gave Gods en als ge wist wie het is, die u zegt 'Geef Mij te drinken', zoudt ge het aan Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water hebben gegeven." Daarop zei de vrouw tot Hem: "Heer, Ge hebt niet eens een emmer en de put is diep waar haalt Ge dan dat levende water vandaan? Zijt Ge soms groter dan onze vader Jakob die ons de put gaf en er met zijn zonen en zijn vee uit dronk?" Jezus antwoordde haar: "Iedereen die van dit water drinkt, krijgt weer dorst, maar wie van het water drinkt dat Ik hem zal geven, krijgt in eeuwigheid geen dorst meer; integendeel, het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een waterbron worden, opborrelend tot eeuwig leven." Hierop zei de vrouw tot Hem: "Heer, geef mij van dat water, zodat ik geen dorst meer krijg en hier niet meer moet komen om te putten." (Jezus zei haar: "Ga uw man roepen en kom dan hier terug." "Ik heb geen man", antwoordde de vrouw. Jezus zei haar: "Dat zegt ge terecht: 'ik heb geen man'; want vijf mannen hebt ge gehad, en die ge nu hebt is uw man niet. Wat dit betreft, hebt ge de waarheid gesproken." "Heer", zei de vrouw) "ik zie dat Gij een profeet zijt. Onze vaders aanbaden op die berg daar, en gij, Joden, zegt dat in Jeruzalem de plaats is waar men aanbidden moet." "Geloof Mij, vrouw", zei Jezus haar, "er komt een uur dat gij noch op die berg noch in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. Gij aanbidt wat gij niet kent; wij aanbidden wat wij kennen, omdat het heil uit de Joden komt. Maar er zal een uur komen, ja het is er al, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid. De Vader toch zoekt mensen die Hem zo aanbidden. God is geest, en wie Hem aanbidden, moeten Hem in geest en waarheid aanbidden." De vrouw zei Hem: "Ik weet dat de Messias - dat wil zeggen: de Gezalfde - komt, en wanneer Die komt zal Hij ons alles verkondigen." Jezus zei tot haar: "Dat ben Ik, die met u spreek." (Juist op dat ogenblik kwamen zijn leerlingen terug en zij stonden verwonderd dat Hij in gesprek was met een vrouw. Geen van hen echter

vroeg 'Wat wilt Ge van haar?' of 'Waarom praat Gij met haar?' De vrouw liet haar waterkruik in de steek, liep naar de stad terug en zei tot de mensen: "Komt eens kijken naar een man, die mij alles heeft verteld wat ik gedaan heb! Zou Hij soms de Messias zijn?" Toen verlieten zij de stad om naar Hem toe te gaan. Ondertussen drongen de leerlingen bij Hem aan met de woorden: "Eet toch iets, Rabbi." Maar Hij zei hun: "Ik heb een spijs te eten die gij niet kent." De leerlingen zeiden tot elkaar: "Zou iemand Hem soms te eten gebracht hebben?" Daarop zei Jezus hun: "Mijn spijs is de wil te doen van Hem die Mij gezonden heeft en zijn werk te volbrengen. Zegt gij niet: 'Nog vier maanden en dan komt de oogst'? Welnu, Ik zeg u: slaat uw ogen op en kijkt naar de velden; ze staan wit, rijp voor de oogst. Reeds krijgt de maaier zijn loon en verzamelt vrucht tot eeuwig leven, zodat zaaier en maaier zich samen verheugen. Zo is het gezegde waar: de een zaait, de ander maait. Ik stuurde u uit om te maaien waarvoor gij niet hebt gezwoegd; anderen hebben gezwoegd en gij plukt van hun zwoegen de vruchten.) Vele Samaritanen uit de stad geloofden in Hem... (...om het woord van de vrouw die getuigde 'Hij heeft mij alles verteld wat ik gedaan heb'.) Toen dus de Samaritanen bij Hem gekomen waren, verzochten zij Hem bij hen te blijven. Hij bleef er dan ook twee dagen en door zijn woord kwamen er nog veel meer tot het geloof. Tot de vrouw zeiden ze: "Niet langer geloven wij om wat gij gezegd hebt, want wij hebben Hem zelf gehoord en wij weten, dat Deze werkelijk de redder van de wereld is."

Woord van de Heer. – Wij danken God.

Homilie

Geloofsbelijdenis – Credo 4

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem caeli et terrae, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Iesum Christum, Filium Dei unigenitum, et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, consubstantialem Patri; per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutem descendit de caelis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus et sepultus est, et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in caelum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria, iudicare vivos et mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur: qui locutus est per prophetas. Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

Ik geloof in één God, de almachtige Vader, Schepper van hemel en aarde, van al wat zichtbaar en onzichtbaar is. En in één Heer, Jezus Christus, eniggeboren Zoon van God, vóór alle tijden geboren uit de Vader. God uit God, licht uit licht, ware God uit de ware God. Geboren, niet geschapen, één in wezen met de Vader, en door wie alles geschapen is. Hij is voor ons, mensen, en omwille van ons heil uit de hemel neergedaald. Hij heeft het vlees aangenomen door de heilige Geest uit de Maagd Maria, en is mens geworden. Hij werd voor ons gekruisigd, Hij heeft geleden onder Pontius Pilatus en is begraven. Hij is verrezen op de derde dag, volgens de Schriften. Hij is opgevaren ten hemel: zit aan de rechterhand van de Vader. Hij zal wederkomen in heerlijkheid om te oordelen levenden en doden. En aan zijn rijk komt geen einde. Ik geloof in de heilige Geest, die Heer is en het leven geeft; die voortkomt uit de Vader en de Zoon; die met de Vader en de Zoon tezamen wordt aanbeden en verheerlijkt; die gesproken heeft door de profeten. Ik geloof in de ene, heilige, katholieke en apostolische kerk. Ik belijd één doopsel tot vergeving van de zonden. Ik verwacht de opstanding van de doden en het leven van het komend rijk. Amen.

Voorbede

Eucharistische liturgie

Bereiding van de gaven

Orgelmuziek: Attende Domine - Jeanne Demessieux

Bidt, broeders en zusters, dat mijn en uw offer aanvaard kan worden door God, de almachtige Vader.

Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn naam, tot welzijn van ons en van heel zijn heilige Kerk.

Gebed over de gaven

Eucharistisch gebed

De Heer zij met u. – **En met uw geest.**

Verheft uw hart. – **Wij zijn met ons hart bij de Heer.**

Brengen wij dank aan de Heer, onze God. – **Hij is onze dankbaarheid waardig.**

(Prefatie van de 3^e zondag in de veertigdagentijd) Pr. Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden, zullen wij U danken, altijd en overal, door Christus onze Heer.

Hij had de Samaritaanse reeds de gave van het geloof geschonken toen Hij haar om water vroeg; en zó groot was zijn dorst naar haar geloof dat Hij het vuur van de liefde in haar deed branden.

Daarom brengen wij U dank en met de engelen roemen wij uw grote daden, en zingen U toe vol vreugde:

Sanctus, sanctus, sanctus Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt caeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis.

Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Heilig, heilig, heilig de Heer, de God der hemelse machten.

Vol zijn hemel en aarde van Uw heerlijkheid. Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt in de naam des Heren. Hosanna in den hoge.

(Eucharistisch gebed VI) Heer onze God, Gij zijt heilig en goed, en zó bekend met ons dat onze namen staan geschreven in uw hand. Geen mens zult Gij vergeten dank zij Jezus Christus, uw Zoon, die Gij hebt voortgebracht en uitgezonden hebt om tranen te drogen van mensen die geslagen zijn, om het hart te helen van mensen die gebroken zijn, om brood te worden voor vandaag en de vrede zelf te zijn. Wij danken U, dat Hij ons ruimte geeft en vrijheid scheidt. Wij danken U, dat Hij de naam geworden is voor heel ons leven ten einde toe.

Heilig deze gaven, met de dauw van uw heilige Geest, dat zij voor ons worden tot Lichaam en Bloed van Jezus Christus onze Heer.

Want in de nacht dat Hij zijn leven gaf, nam Hij brood in zijn handen – Hij zegende U, Hij brak het en gaf het aan zijn leerlingen met de woorden: Neemt en eet hiervan gij allen, want dit is mijn lichaam, dat voor U gegeven wordt.

Ook nam Hij de beker, zegende U weer, en gaf hem aan zijn leerlingen met de woorden:

Neemt deze beker en drinkt hier allen uit, want dit is de beker van het nieuwe altijddurende verbond, dit is mijn bloed dat voor U en alle mensen wordt vergoten tot vergeving van de zonden. Blijft dit doen om mij te gedenken.

Pr. Mysterium fidei.

Allen: Mortem tuam annuntiamus Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof: Heer Jezus, wij verkondigen uw dood, en wij belijden tot Gij wederkeert, dat Gij verrezen zijt.

Pr. Heer onze God, zo gedenken wij Hem die weet wat lijden is en die de dood heeft gezien – die Gij hebt opgewekt en naam gegeven hebt, hoog boven alle namen. Jezus de Heer is Hij, die is en blijven zal, – uw rechterhand –, en tot Hij komt verkondigen wij Hem door deze levensbeker en door dit brood dat wordt gedeeld.

Wij bidden U: zend dan uw Geest in ons, die over deze aarde gaat en maak ons tot een volk dat recht doet om gerechtigheid; maak leven en welzijn toch groter en sterker dan oorlog en dood; en laat ons mensen zijn die woningen bouwen voor uw stad van vrede; breek het geweld in ons en breng ons thuis bij U uit kracht van Hem, de Mensenzoon hier in ons midden.

Bevestig uw kerk die in ballingschap is en maak haar één in liefde en geloof, tezamen met uw dienaar N., onze paus, N. onze bisschop en met alle bisschoppen. Samen met heel uw volk, met Maria, altijd maagd, de moeder van de Heer, met de apostelen, martelaren en al uw heiligen, vragen wij om uw barmhartigheid voor levenden en doden, erkennen wij uw grootheid en brengen wij U onze dank.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu, en tot in eeuwigheid.

Amen.

Gebed des Heren

*Aangespoord door een gebod van de Heer, en door zijn goddelijk woord onderricht, durven wij zeggen: **Onze Vader die in de hemel zijt; Uw naam worde geheiligd, Uw rijk kome; Uw wil geschiede op aarde, zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood, en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren. En breng ons niet in beproeving, maar verlos ons van het kwade.***

Pater noster qui es in caelis: sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua, sicut in caelo, et in terra. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo.

Verlos ons, Heer, van alle kwaad, geef genadig vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, altijd vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle angst en onrust, terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop, de komst van onze Verlosser Jezus Christus.

Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

Vredesritus

Heer Jezus Christus, Gij hebt aan uw apostelen gezegd: "Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u". Let niet op onze zonden, maar op het geloof van uw Kerk. Vervul uw belofte: geef vrede in uw naam en maak ons één, Gij die leeft in eeuwigheid. – **Amen.**

De vrede des Heren zij altijd met u. – **En met uw geest.**

Wenst elkaar de vrede.

Breken van het brood

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons de vrede.

Communie

Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren. Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij tot mij komt, maar spréék en ik zal gezond worden.

(Gebed om geestelijke communie) Heer Jezus Christus, wij kunnen u nu niet ontvangen in uw sacramentele aanwezigheid. Wij smeken u om geestelijk in onze ziel en ons hart te komen, opdat wij verrijkt zullen worden door uw Goddelijke Genade. Jezus, kom en leef in ons, geef aan onze ziel een waar en levend geloof, een diep vertrouwen, een oprechte nederigheid, door ons volgens uw Goddelijke Wil te laten leiden. Wij danken u, Heer, voor uw zegeningen en genaden die u ons schenkt door deze geestelijke communie. Amen.

Communio: *Johannes 4, 13-14*

Qui biberit aquam quam ego dabo ei, dicit Dominus, fiet in eo fons aquae salientis in vitam aeternam.

Dit zegt de Heer: Wie van het water drinkt dat Ik hem zal geven, bezit een bron die vloeien blijft tot eeuwig leven.

Orgelmuziek: Erbarme dich - Johann Sebastian Bach

Gebed na de communie

Mededelingen

Slotriten

Zegen

Pr De Heer zij met u.

A En met uw geest.

Pr Zegene u de almachtige God, Vader, Zoon en heilige Geest.

A Amen.

Wegzending

Pr Gaat nu allen heen in vrede.

A Wij danken God.

Orgelmuziek: Praeludium en Fuga F-dur - František Xaver Vojtěch Emanuel Bixi